

דרישות כבאות והצלה

פריט 2.2 ד' דלק לסוגיו : אחסונו בכמויות המפורטות בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט),
התשל"ז-1976 : מחסן פרטי המאחסן נפט סוג ב' או נפט סוג ג' במכלים על-קרקעיים בנפח שאינו
עולה על 149 אלף ליטר ועונה על תנאי "אישור על יסוד תצהיר" בהתאם לצו רישוי עסקים
(עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013

6.1 הוראות חוק הנוגעות לעניין

- 6.1.1 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012, והתקנות על פיו.
6.1.2 דיני התכנון והבנייה, לרבות חלק ג' לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970 – בטיחות אש בבניינים.
6.1.3 חוק רישוי עסקים התשכ"ח-1968 (להלן – החוק), והתקנות על פיו.
6.1.4 חוק החמרים המסוכנים, התשנ"ג-1993.

6.2 הגדרות

- 6.2.1 "אירוע חומרים מסוכנים" – כהגדרתו בחוק החמרים המסוכנים, התשנ"ג-1993.
6.2.2 "בעל מתקן" – כל אחד מאלה :
(1) בעל רישיון העסק או מבקש הרישיון, לפי העניין ;
(2) אדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בהנהלתו פועל העסק ;
(3) הבעל הרשום או מחזיק בנכס שבו מצוי העסק.
6.2.3 "גורם מוסמך" – אחד מאלה :

נושא	גורם מוסמך
אפיון רשת מים	מי שיש לו תו תקן ממכון התקנים לתחזוקת מערכת כיבוי אוטומטית במים לפי תקן ישראלי ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים : בקרה, בדיקה ותחזוקה.
תקינות אמצעי כיבוי במים	מי שהודרך והוסמך על ידי יצרן או ספק גלגילונים לגלגילונים שהותקנו לאחר 01.06.2013 על פי תקן ישראלי ת"י 2206 חלק 2 גלגילון לכיבוי אש : דרישות תכן, התקנה ותחזוקה.
תקינות מטפים מיטלטלים	תחזוקאי או מבקר מטפים מורשה בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129 חלק 1 מטפים מיטלטלים : תחזוקה.
תקינות מערכת החשמל ותאורת חירום	בעל רישיון בתוקף לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, התשי"ד-1954 ותקנותיו, אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
תחזוקת מערכת גילוי אש ועשן בהתאם לתקן ישראלי ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש : תחזוקה	מי שיש לו תו תקן ממכון התקנים לתחזוקת מערכות גילוי אש ועשן לפי תקן ישראלי ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש : תחזוקה.
סידורי בטיחות אש והצלה בארון חשמל בהתאם לתקן ישראלי ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש בארוסול או תקן ישראלי ת"י	מי שיש לו תו תקן ממכון התקנים לתחזוקת מערכות גילוי אש ועשן לפי תקן ישראלי ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש : תחזוקה.

1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי	
תקינות מערכת אוטומטית לכיבוי אש (ספרינקלרים) בהתאם לתקן ישראלי ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים: בקרה, בדיקה ותחזוקה	מי שיש לו תו תקן מכון התקנים לתחזוקת מערכת כיבוי אוטומטית במים לפי תקן ישראלי ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים: בקרה, בדיקה ותחזוקה.
הדרכה בתחום בטיחות אש	הדרכת עובדים תבוצע על ידי מי שעומד באחד מהתנאים שלהלן: א) עבר השתלמות "ממונים לבטיחות אש" והשתלמות "מדריך בטיחות" במוסד שהוכר על ידי משרד הכלכלה או על ידי רשות הכבאות. ב) סיים קורס מדריכים מטעם בית הספר הארצי לכבאות והצלה והיה עובד של איגוד ערים או של מחלקה לשירותי כבאות ברשות מקומית או ברשות הארצית לכבאות והצלה לפחות 8 שנים ברציפות. ג) עובד רשות כבאות שהוא בוגר קורס מדריכים מטעם בית הספר הארצי לכבאות והצלה או בוגר המכללה הלאומית לכבאות והצלה או שאושר על ידי מפקד המחוז לביצוע הדרכות לגורמי חוץ ומונה לכך בהתאם להוראת השעה, שפורסמה על ידי רשות הכבאות אגף ההדרכה ברשות הכבאות וההצלה. ד) מהנדס רשום בפנקס המהנדסים במדור בטיחות אש ומניעתה. ה) מי שאושר על ידי נציב רשות הכבאות לאחר שהציג מסמכים המעידים על הכשרתו ועל ניסיונו.

- 6.2.4 "הנדסאי" – הנדסאי רשום, כמשמעותו בחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012, העוסק בתחום ובסוג הבדיקות שלגביהן נדרש האישור.
- 6.2.5 "חומר מסוכן (חומ"ס)" – חומר מסוכן כהגדרתו בחוק החמרים המסוכנים, התשנ"ג-1993.
- 6.2.6 "חוק הרשות הארצית לכבאות וההצלה" – חוק הרשות הארצית לכבאות וההצלה, התשע"ב-2012.
- 6.2.7 "חוק התקנים" – חוק התקנים, התשי"ג-1953.
- 6.2.8 "חיבור כבאים להסנקת מים", "חיבור כבאים" (Fire Department Connection) – חיבור צינור מים בקוטר 3" או 4", הכולל שסתום אל חוזר, חיבור מהיר מדגם שטורץ, מכסה ושרשרת.
- 6.2.9 "מאצרה" – כהגדרתה בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976.

- 6.2.10 "מחזיק" – כהגדרתו בפקודת העיריות [נוסח חדש], לרבות מפעיל מחסן פרטי, הבעלים או מחזיק מחסן פרטי.
- 6.2.11 "מתקן" – כהגדרתו בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976.
- 6.2.12 "מזענק" – תותח מים.
- 6.2.13 "מחסן פרטי" – אתר שבו מאוחסנים ומשתמשים בנפט נוזלי לצורכי מפעל כמשמעותו בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976, בכמות שאישר המפקח הראשי למפעל או לסוג של מפעלים.
- 6.2.14 "מכל נפט" – כהגדרתו בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976.
- 6.2.15 "מהנדס" – מהנדס רשום, כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958, אשר עוסק בתחום ובסוג הבדיקות שלגביהן נדרש האישור.
- 6.2.16 "מפקח הראשי" – כהגדרתו בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976.
- 6.2.17 "מ"ק" – מטר מעוקב.
- 6.2.18 "נותן האישור" – לעניין פרק זה, עובד רשות הכבאות וההצלה שהוסמך לכך על ידי השר לביטחון פנים.
- 6.2.19 "נפט סוג ב' " – כהגדרתו בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976.
- 6.2.20 "נפט סוג ג' " – כהגדרתו בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976.
- 6.2.21 "סידורי בטיחות אש והצלה" – לרבות אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי, והמיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה:
- (1) מניעת דליקות והתפשטותן.
 - (2) כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות.
 - (3) מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוץם.
 - (4) הצלת חיי אדם ורכוש.
 - (5) דרכי התקשרות.
 - (6) כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה.
- 6.2.22 "ציוד כיבוי" – ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ולמניעתן.
- 6.2.23 "רשות הכבאות וההצלה" – הרשות הארצית לכבאות והצלה, שהוקמה בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012.
- 6.2.24 "תעודת בדיקה" – תעודת בדיקה על התאמה לתקן, שניתנה לפי סעיף 12 לחוק התקנים.
- 6.2.25 "תקן ישראלי (ת"י)" – תקן ישראלי רשמי או תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים.
- 6.2.26 "תקנות התכנון והבנייה" – תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970.
- 6.2.27 "תקן NFPA" – תקן של האגודה הלאומית האמריקאית להגנה בפני אש.

6.3 כללי

- 6.3.1 מפרט זה מתייחס לדרישות סידורי בטיחות האש והצלה הבסיסיות והחיוניות לצמצום הסכנה לחיים ולרכוש באירוע כבאות והצלה, וביצועו אינו מבטיח מניעת דליקות ונזקיהן. בעל העסק יפעיל את העסק, בכל עת, תוך כדי נקיטה והתקנת סידורי בטיחות אש והצלה ההולמים את היקף הפעילות בעסק, רמת הסיכון הנובעת מאופי הפעילות בעסק, מספר השוהים בו, מיקומו, שטחו ולפי כל דין, ולכל הפחות לפי מפרט זה.

- 6.3.2 אין בדרישות המופיעות במפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות על פי כל דין, לרבות דיני התכנון והבנייה.
- 6.3.3 מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 6.3.1 ו-6.3.2, אין בהוראות מפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות בדיני התכנון והבנייה לצורך קבלת היתר בנייה או ההוראות לעניין המשך אכלוס הנכס, ובכל מקום שבו יש התייחסות במפרט לדרישות הנוגעות לבטיחות אש בעסק, הן יבואו נוסף לדרישות ולתקנות אלו.
- 6.3.4 אם דיני התכנון והבנייה אינם מתקיימים בעסק, חובה ליידע על כך את רשות הכבאות וההצלה. במצב כזה עשויות לחול לגבי העסק דרישות נוספות בהתאם לקביעתו של נותן האישור, עד להסדרת העמידה בהוראות דיני התכנון והבנייה.
- 6.3.5 הפניות במפרט לתקן ישראלי (ת"י) מחייבות כי תתקיים התאמה מלאה בין מבנה העסק, תכולתו וסידורי בטיחות אש והצלה שבו לבין הדרישות הקבועות בתקן; בעל העסק או מי שמונה מטעמו לעסוק בתחום זה, מחויב להכיר את דרישות התקן, ולוודא כי תתקיים התאמה מלאה של העסק כנדרש.
- 6.3.6 הדרישות המופיעות במפרט יקוימו לכל אורך תקופת פעילותו של העסק, ובעל העסק אחראי לכך שלא יתבצעו בעסק שינויים העומדים בסתירה להוראות המפרט ולתנאי הרישיון.
- 6.3.7 תחזוקת סידורי בטיחות אש והצלה:
- (1) סידורי בטיחות אש והצלה ימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רישיון העסק יוודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך כך (להלן – תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).
 - (2) תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי (ת"י) התקף והוראות היצרן, ואם נותן האישור נתן הוראות נוספות – גם בהתאם להוראות אלו.
- 6.3.8 תיקון הוראות הנציב שאליהן מפנה מפרט זה יחול על העסק בהתאם להוראות סעיף 4ג7 לחוק.
- 6.3.9 על עסק המאחסן נפט סוג ב' או נפט סוג ג' במכלים על-קרקעיים בנפח שאינו עולה על 149 אלף ליטר בשטח מתקני מי שתייה – מיתקן לטיפול בהם; לעניין זה, "טיפול" – למעט התפלה, יחולו הוראות מפרט אחיד לפריט 5.2 ב- מי שתייה – מיתקן לטיפול בהם; לעניין זה, "טיפול" – למעט התפלה וחיטוי.

6.4 דרכי גישה

- 6.4.1 דרכי הגישה לעסק תהיינה פנויות מכל מכשול, בכל עת.
- 6.5 הפרדות ועמידות אש** – דרישות אלה יתקיימו אם נדרשו בתנאים להיתר בנייה או בעקבות שינוי מהותי המחייב שינוי בתנאי ההיתר.
- 6.5.1 במאצרה סביב מכל בעסק, תבוצע בה חלוקת משנה פנימית כדי ליעל את ביצוע פעולת כיבוי השריפה במאצרה.
- 6.5.2 במאצרה עבור מכל בקיבולת הקטנה מ-10000 מ"ק, לא תידרש חלוקת פנימית של מאצרה, ובלבד שבעסק קיים כושר כיבוי תקני לכל שטח גג המכל והמאצרה.

6.6 שילוט

6.6.1 בדרכי המוצא בעסק יותקן שילוט וסימון כמפורט בסימן י"ח לפרק ב' לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה.

6.6.2 בעסק יותקנו שלטים פולטי אור כמפורט מטה :

- (1) "חשמל, לא לכבות במים" – על גבי לוחות חשמל.
- (2) "מפסק זרם ראשי" – סמוך למפסק, במקום בולט ונגיש.
- (3) "עמדת כיבוי אש".
- (4) "ברז שריפה" – סמוך לברז.
- (5) "ברז הסנקה לעמדות" – סמוך לברז.
- (6) "ברז הסנקה למתזים" – סמוך לברז.
- (7) "אין להשתמש במעלית בזמן שריפה" – סמוך למעלית.
- (8) "חדר שירות" (בהתאם לשימוש החדר הסקה/דוודים/מיזוג/אשפה וכו').

בשלטים פולטי אור בסעיף זה הכיתוב יהיה על השלט בגוון אדום על רקע צהוב, גובה כתיב האותיות יהיה 3 ס"מ לפחות ועוביין יהיה 7 מ"מ לפחות. השלט ימוקם בסמוך למתקן בגובה של 1.5 מטרים לפחות מגובה הרצפה.

6.6.3 חומרים מסוכנים יהיו מסומנים על ידי שלטים.

6.7 אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)

6.7.1 בעסק תותקן טבעת מים, שתענה לספיקה הנדרשת לפי תכנון ובהתאם למסקנות סקר הסיכונים שאישר נותן האישור.

6.7.2 תותקן מערכת גיבוי לאספקת מים (מאגר מים) למקרה של תקלה באספקה מהמערכת הציבורית. נפח מאגר המים יאפשר אספקת מים למשך 120 דקות לפחות למערכות המתזים והמזענקים (אם ישנם) בכמות הנדרשת לצריכה הגבוהה ביותר מבין המערכות המפורטות בסעיפים ב 6.8, 6.10, 6.9.

6.7.3 יותקנו ברזים למילוי רכב כיבוי.

6.8 סידורי הכבאות באתר לאחסנת נפט מסוג ב' ונפט מסוג ג' בעסק.

6.8.1 סידורי הכבאות בשטחו פתוח של עסק יענו לדרישות NFPA - 11 Standard for Low-Medium and High-Expansion Foam (המהדורה אחרונה, שפורסמה ערב התכנון), לרבות כלל נספחיו.

6.8.2 **מערכות כיבוי:**

(1) בעסק תותקן מערכת כיבוי קבועה בקצף, הניתנת להפעלה מרחוק או ממקום בטוח, לכיבוי שריפה בתחום המאצרה במקרים הבאים :

(א) כאשר המרחק בין דופן המכל לדופן המאצרה קטן מ-10 מטרים, בהתקיים אחד התנאים הבאים :

(1) גובה דפנות המאצרה עולה על 50% מגובה המכל, אך אינה עולה על 75% מגובהו ;

(2) גובה הדפנות עולה על 8 מטרים.

(ב) ללא תלות במרחק שבין דופן המכל המאצרה, בהתקיים אחד התנאים הבאים :

(1) גובה דפנות המאצרה עולה על 75% מגובה המכל ;

(2) גובה דפנות המאצרה עולה על 16 מטרים.

6.8.3 מערכות קירור

- (1) לכל מכל יותקנו אמצעי קירור קבועים בספיקה שלא תפחת מ-15 ליטרים/דקה/מטרים היקף המכל למשך 60 דקות.
- (2) או לחלופין ניתן להתקין תותחי מים בספיקה שלא תפחת מ-15 ליטרים/דקה/מטרים היקף המכל למשך 60 דקות. קביעת כמות ומיקום תותחי המים הינה: לפי סוג התותח; שיטת פריסת מניפת המים של התותח; וספיקת המים שהתותח מסוגל לספק. סוג התותח יהיה או תותח המופעל באופן ידני; או תותח אוטומטי עם פיקוד מרחוק; או תותח נייד; או תותח נייד.

6.8.4 בעמדת מילוי המכליות יותקנו מערכות כיבוי קבועות בהתאם ל-

- (1) NFPA - 15 Standard for Water Spray Fixed Systems for Fire
- (2) NFPA - 16 Standard for the Installation of Foam-Water Sprinkler and Foam-Water Spray Systems

6.8.5 המחזיק בעסק, שבו קיימת מערכת כיבוי ניידת, יבטיח את יכולת הפעלת האמצעים לעיל בעת אירוע.

6.8.6 בדיקת מערכות כיבוי אש אוטומטיות תתבצע על פי תקן ישראלי ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים: בקרה, בדיקה ותחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה בצירוף מפרט הבדיקה יוגש לנותן האישור.

6.8.7 אמצעי לריקון המכלים בחירום:

- (1) בעסק ייערכו על ידי התקנת אמצעים קבועים או ניידים להבטחת האפשרות להעביר את הנוזלים הדליקים מהמכל בעת אירוע חירום;
- (2) מערך העברת הנוזלים הדליקים, ובכלל זה המשאבות, המגופים והאמצעים, יהיו מתאימים לביצוע פעולה זו.

6.9 סידורי הכבאות באתר לאחסנת נפט מסוג ב' ו/או ג' בשטח פתוח בעסק לאחסון בלבד:

על אף האמור בסעיף 6.8, סידורי הכבאות בעסק לאחסון בלבד יהיו כדלקמן:

6.9.1 המחזיק בעסק, בו קיימות מערכות כיבוי ניידות, יבטיח את יכולת הפעלת האמצעים הבאים בעת אירוע:

- (1) המחזיק העסק ייערך באמצעות מערכות ניידות או קבועות לכיבוי בקצף לאירוע של כל האירועים המפורטים להלן יחד:

- (א) שריפת גג המכל הגדול ביותר במקרה של מכל עם גג צף או גג קבוע.
- (ב) שריפה במחצית משטח המאצרה הגדולה ביותר אם קיימת חלוקת משנה פנימית, המחלקת את שטח המאצרה לפחות לשני חלקים הדומים בגודלם;
- (ג) ואם לא קיימת חלוקת משנה פנימית, שריפת כל שטח המאצרה הגדולה ביותר.

6.9.2 בעסק יוחזק 150% מכמות תרכיז הקצף המספיק לכיבוי בשני האירועים המפורטים לעיל יחד, בהתחשב בשטח פני המכל והמאצרה, בשיעור היישום ומשך זמן הלחימה הנדרש.

- (1) בעסק בו מותקנות מערכות ניידות שיעור יישום הקצף המתוכנן הינו 6.5 ליטר/דקה/מ"ר;

(2) בעסק בו מותקנות מערכות כיבוי קבועות שיעור יישום הקצף המתוכנן יהיה 4.1 ליטר/דקה/מ"ר.

6.9.3 בעסק המקורה באמצעות סככה, אשר לפי סקר סיכונים שאישר נותן האישור עלול להיות חשוף לסיכוני אש בסביבתו, תותקן מערכת כיבוי אש אוטומטית במים מסוג הצפה פתוחה (מתזים פתוחים לקירור מכלים) בהתאם לתקן NFPA - 15 Standard for Water Spray Fixed Systems for Fire Protection

6.9.4 בדיקת מערכות כיבוי אש אוטומטיות תתבצע על פי תקן ישראלי ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים: בקרה, בדיקה ותחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה בצירוף מפרט הבדיקה יוגש לנותן האישור.

6.10 סידורי הכבאות באתר לאחסנת נפט מסוג ב' ו/או ג' בעסק שאינו מאויש:

6.10.1 בעסק שאינו מאויש, בנוסף לאמור בסעיפים 6.9 ו-6.8:

- (1) אחסון הנפט יוגן באמצעות מצלמות טלוויזיה במעגל סגור, שישדרו למרכז אבטחה מאויש 7 ימים בשבוע 24 שעות ביממה (כל השנה);
- (2) כל מיכל יוגן בציד אוטומטי לגילוי ולכיבוי אש באמצעות מים וקצף;
- (3) בגג של כל מיכל יותקן גלאי חום בהתאם לתקן ישראלי ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש: הוראות התקנה ודרישות כלליות. הגלאים יפעילו את מערכות הכיבוי האוטומטיות וישדרו מידית למרכז אבטחה מאויש.
- (4) בדיקת מערכת גילוי האש והעשן תתבצע על פי תקן ישראלי ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש: תחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה, שתיערך לפי נספח ג' לתקן הנ"ל, יוגש לנותן האישור.

6.11 מערכת החשמל

6.11.1 בלוחות חשמל הממוקמים בעסק יותקנו המערכות הבאות:

- (1) לוח חשמל בעל זרם של 63 אמפר – אם נדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן גם בלוח החשמל.
- (2) לוח חשמל בעל זרם של 80 אמפר – אם נדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקנו גלאי עשן גם בלוח החשמל ובמערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.
- (3) לוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה – תותקן מערכת גילוי אש או עשן הכוללת גלאים, מערכת כיבוי אוטומטית יבשה ומערכת ניתוק לוח החשמל ממקור ההזנה.
- (4) על אף האמור בסעיף 6.11.1 (3), אין חובה להתקין מערכת כיבוי אוטומטית בלוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה, שמקיים את אחד התנאים הבאים:
 - (א) לוח החשמל עומד בתקן ישראלי ת"י 61439, חלק 2 – לוחות מיתוג ובקרה למתח נמוך: לוחות הספק.
 - (ב) לוח החשמל מקיים את התנאים הבאים במצטבר:
 - (1) מותקן בו גלאי עשן.
 - (2) מותקנת בו מערכת לניתוק לוח החשמל ממקור ההזנה.
 - (3) נמצא באזור כיסוי של מערכת כיבוי אוטומטית.

- 6.11.2 מערכת גילוי האש או העשן המותקנת בלוח החשמל, תותקן על פי תקן ישראלי ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש : הוראות התקנה ודרישות כלליות.
- 6.11.3 מערכת הכיבוי האוטומטית היבשה המותקנת בלוח החשמל, תותקן על פי תקן ישראלי ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש בארוסול או תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- 6.11.4 במבנה ששטחו עולה על 500 מ"ר, יותקן מפסק חשמל חירום במקום בולט ונגיש אשר במקרה חירום ינתק את זרם החשמל לכל המבנה.
- 6.11.5 מתקני החשמל בעסק ייבדקו באופן תקופתי ועל פי כל דין.

6.12 חומרים מסוכנים

- 6.12.1 בעל העסק ישמור בשטח העסק בכל עת את היתר רעלים מהמשרד להגנת הסביבה, הכולל את כול סוגי החומרים המסוכנים המאוחסנים במקום (אם נדרש) ויציגם או ימסרם לנותן אישור לבדוק עמידת העסק לדרישות מפרט זה .

6.13 מקור מתח חלופי

- 6.13.1 בעסק בו קיימות משאבות המים לכיבוי אש וקירור, הן יהיו בעלות יכולת פעולה עצמאית, כגון משאבות דיזל, או משאבות חשמליות המוזנות ממקור אנרגיה חלופי אשר יאפשר את המשך פעולתן גם בעת הפסקת חשמל.

6.14 הדרכה

- 6.14.1 עובדי העסק יעברו, אחת לשנה קלנדרית, הדרכה בתחום בטיחות אש אשר תכלול, בין השאר, את הנושאים הבאים :
- (1) גורמי דליקות והתפשטותן.
 - (2) שיטות ואמצעי כיבוי, בדגש על שיטות הנהוגות במתקני דלק.
 - (3) תיאור מערכות כיבוי אש בחוות המכלים.
 - (4) הפעלת מערכות הכיבוי בעסק :
- (א) תרגולת כיבוי אש בעזרת הציוד הנייד, תוך שימוש בציוד מגן בעת הכיבוי ;
- (ב) הפעלה משולבת של כל אמצעי הכיבוי בשטח.
- (5) נוהל התארגנות, חבירה לגורמי חירום וכיבוי אש בעסק.
 - (6) תרגיל כיבוי שריפה באטם, מכל עם גג צף (אם קיים בעסק) – מערכת כיבוי תקינה.
 - (7) תרגיל כיבוי שריפה באטם, מכל עם גג צף (אם קיים בעסק) – מערכת כיבוי אינה תקינה.
 - (8) תרגיל כיבוי שריפה באטם, מכל עם גג קבוע (אם קיים בעסק) – מערכת כיבוי תקינה.
 - (9) תרגיל כיבוי שריפה באטם, מכל עם גג קבוע (אם קיים בעסק) – מערכת כיבוי אינה תקינה.
 - (10) תרגיל שריפה במאצרת מכל.
 - (11) תרגיל כיבוי שריפה בסעפת דלק ראשית.
 - (12) תרגיל שריפה במכל נטל.

6.15 צוות כיבוי מפעלי

6.15.1 המחזיק יכשיר צוות חירום בהתאם לתקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993, כשהוא מאומן, מיומן ומצויד באמצעים הדרושים להפעלת מערכות כיבוי של מתקן לטיפול בתקלות ובתקריות חירום, העלולות להתרחש אגב הפעלת בעסק.

6.15.2 המחזיק יקבע את מספר אנשי צוות החירום, הכשרתו, כוונותו וכן ציודו במכונות, כך שיתאים הן לסקר הסיכונים הנדרש בתיק המפעל והן להפעלת ציוד הכיבוי, המותקן באתר לאחסנת נפט נוזלי בכמויות העולות על 150 מ"ק, הכול בתיאום עם רשות הכבאות.

6.15.3 טיפול באירוע חירום : הצוות יהיה זמין בעסק ומוכן לפעולה מידית בכל עת לטיפול בתקרית חירום, ומסוגל להפעיל את ציוד הכיבוי הנמצא בחוות המכלים.

6.16 מערכת הגפ"מ

6.16.1 מערכת הגפ"מ המשמשת את העסק תהיה בהתאם לתקן ישראלי ת"י 158 מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ).

6.17 תיק מפעל (אם נדרש)

6.17.1 בעת הגשת תצהיר בעל עסק יגיש לנותן האישור עותק "תיק מפעל", שהוכן בהתאם לתקנה 4 לתקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993 (להלן – "תיק מפעל").

6.17.2 בעל העסק ישמור את תיק המפעל לפי העניין, מעודכן בכל עת.

6.17.3 בעל העסק יגיש לנותן האישור העתק תיק מפעל לפי העניין, מעודכן לפחות אחת לשנה קלנדרית.

6.17.4 בעל העסק יעדכן את תיק המפעל לפי העניין, בשינויים בעסק שיש בהם כדי להוסיף או לגרוע מוקדי סיכון, או שינוי בפרטי בעלי התפקידים או דרכי ההתקשרות לצורך דיווח או תקשורת בעת אירוע, וזאת בתוך 14 יום ממועד השינוי.

6.18 דיווח על אירוע חומרים מסוכנים

6.18.1 העסק ידווח למוקד המבצעים של הרשות לכבאות והצלה בטלפון 102 על כל אירוע חומרים מסוכנים המתרחש בתחומו או הכולל חומרים מסוכנים או פסולת חומרים מסוכנים השייכים לו, לרבות בעת הובלתם בכלי רכב.

6.18.2 הדיווח ייעשה מיד ולא יאוחר מ-15 דקות מעת גילוי האירוע על ידי העסק, בין אם התגלה באמצעות גלאים, דיווח של עובד, אדם אחר או בכל דרך אחרת.

6.18.3 ככל הניתן והידוע, הדיווח יכלול את הנתונים הבאים :

- (1) תאריך ושעת האירוע.
- (2) מיקום האירוע.
- (3) אופן הגעה לזירת האירוע.
- (4) נקודת חבירה עם איש קשר מטעם העסק ופרטיו.
- (5) פרטים על החומרים המעורבים באירוע וכמותם.
- (6) תיאור התרחיש או סוג התקלה והאם התקלה נמשכת.
- (7) מספר נפגעים, ככל שישנם, סיבת הפגיעה ומצבם.
- (8) כיוון ועוצמת הרוח.

6.18.4 העסק ימשיך ויעדכן את רשות הכבאות וההצלה מיד על כל התפתחות, שינוי או נתונים חדשים הנוגעים לאירוע.

6.19 אישורים

6.19.1 בעל העסק ישמור בשטח העסק בכל עת את המסמכים המפורטים להלן, ויצגם או ימסרם לנותן האישור לבדוק עמידת העסק בדרישות לעיל:

- (1) אישור כי עמדות כיבוי אש תקינות ושמישות. גלגילון שהותקן לאחר 01.06.2013 נבדק בהתאם לתקן ישראלי ת"י 2206 חלק 2 "גלגילון לכיבוי אש: דרישות תכן, התקנה ותחזוקה".
- (2) אישור גורם מוסמך כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה, ונמצאו תקינים.
- (3) אישור כי מערכת החשמל המותקנת במקום נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן – חוק החשמל) ותקנותיו, כולל תאורות החירום המותקנות במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקום מפסק חשמל ראשי לשעת חירום ולתקינותו, התייחסות למתקן פוטו-וולטאי (אם קיים) וכן טבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל האמפר של כל לוח. את האישור ייתן בעל רישיון בתוקף לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- (4) אישור על בדיקת התאמתה ותקינותה של מערכת הגז לתקן ישראלי ת"י 158 מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ). את האישור ייתן בעל רישיון בתוקף לעבודת גפ"מ לפי תקנות הגז (בטיחות ברישוי) (רישוי העוסקים בעבודות בגפ"מ), התשס"ו-2006, אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו (אם קיימת מערכת לשימוש עסק עצמו).
- (5) אישור גורם מוסמך המעיד על תקינות המערכת האוטומטית לגילוי אש. האישור יוגש על טופס לפי נספח ג' לתקן ישראלי ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש: תחזוקה.
- (6) אישור גורם מוסמך כי המערכת האוטומטית לכיבוי אש (ספרינקלרים) נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה לתקן ישראלי ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים: בקרה, בדיקה ותחזוקה. על האישור לכלול את מפרט הבדיקה.
- (7) אישור גורם מוסמך המעיד שמערכת הכיבוי המותקנת בארון החשמל נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה לתקן ישראלי ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש בארוסול או תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- (8) אישור כי גנרטור החירום נבדק ונמצא תקין. את האישור ייתן בעל רישיון בתוקף לעבודות חשמל לפי חוק החשמל אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו (אם קיים).
- (9) אישור גורם מוסמך/ מהנדס/אדריכל/הנדסאי על ביצוע אפיון רשת מים (גרף). האישור יוגש פעם ב-5 שנים.
- (10) אישור גורם מוסמך על ביצוע הדרכה לעובדי העסק בתחום בטיחות אש.
- (11) סקר סיכונים שאישר נותן האישור.

(12) אישור על ביצוע עדכון תיק מפעל על פי הנדרש בסעיף 4 לתקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993 (אם נדרש).

6.20 שונות

6.20.1 בעסק ייעשה שימוש בציוד חשמלי מוגן נגד התפוצצות (Proof Explosion) בהתאם להוראות תקן ישראלי ת"י 60079 על חלקיו.

6.20.2 מבנים ומתקנים נוספים הנמצאים בתחום העסק יחויבו בהתקנת סידורי כבאות על פי ייעודם ועל פי רמת הסיכון שלהם.

6.20.3 המחזיק אחראי לניכוש העשבים ולפינוי כל פסולת דליקה משטח העסק.

6.21 נספחים

את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה, כולל תיקיית טפסים אחידים לאישורים, אפשר למצוא באתר הרשות הארצית לכבאות והצלה ולהורידם ממנו.